Kovokim Už Socialę Bedarbių Apdraudą, Už Politinių Kalinių Paliuosavimą, Prieš Politinę Reakciją, Fašizmą Ir Imperialistinį Karą!

DARBININKŲ ŽODIS

VISŲ ŠALIŲ PROLETARAI, VIENYKITĖS

Visi Kanados Lietuviai Darbininkai, Stokite Į Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugiją! Skaitykite Jos Leidžiamas Knygas!

No 12 (35) BIRŽELIO (June) 16, 1934, TORONTO, ONT. METAI III

A. VALDEMARAS NOREJO PADARYTI PERVERSMA

SSRS Delegatas Numaskavo Kapitalistu 'Taikos' Maskas

GENEVA, Gegužės 30. — "Nusiginklavimo" konferencijoj Sovietų atstovas numaskavo kapitalistų politikierius ir parodė jų tuščias kalbas del nusiginklavimo. Taip pat dar kartą Litvinovas pabrėžė, kad prie dabartinės kapitalistinės sistemos, tik pilnas nusiginklavimas gali prašalinti karą. Atmetimas Sovietų pasiūlymo del pilno nusiginklavimo vistiek, kaip pasisakymas už karą.

Litvinovui užbaigus kalbėti (kalbėjo 40 minučių), iš korespondentų ir svečių tarpo pasigirdo didelis rankų plojimas. Po kalbos taipgi daugelis iš žurnalistų sveikino Litvinovą pažymėdami, kaip jis aiškiai nušvietęs susidariusią rimtą padėtį pasaulyje ir nurodęs vienintėles sąlygas taikos palaikymui.

Draugas Litvinovas savo kalboje tarp kitko pasakė:

"Mes troškome matyti šį nusiginklavimą kaipo tikrą kelią sulaikymui karo. Mes manėme ir manome, kad karo pavojaus prašalinti negalima be atmetimo karo, o karo atmetimas negalimas atsisakant pilno nusiginklavimo; kad kaip ilgai tęsis ginklavimasis, taip ilgai negali būti taikos užtikrinimo ir kad tik viena taikos forma yra, tai taip vadinama beginklė taika; ginkluota taika yra tik atidėjimas, protarpis tarp karų, užtikrinantis karus principiniai ir praktiškai.

"Sovietų delegacija pradėjo su pasiūlymu del pilno ir visuotino nusiginklavimo, kuris, jei būtų buvęs priimtas, būtų prašalinęs visus nesutikimus, iškilusius konferencijoj, kas del pasidalinimo ginklų, kaipo apsigynimo ar užpuolimo priemonių ir t.t. Vėl, tas būtų prašalinę daugelį pavojingų politinių įvykių daugelyje šalių, kurie įvyko nuo to laiko, būtent susiprėjimą nacionalizmo, šovinizmo ir militarizmo, kurie taipgi padarė nemažą žymę tarptautinėj ekonominėj padėtyj.

"Aš tikiu, kad tie žmonės, kurie turėjo daugiau įtakos tuolaikinėse valdžiose, būtų pakankamai aiškiai matę tą tarptautinio politinio gyvenimo išsivysymą, jie niekad nebūtų taip lengvai praleidę pro pirštus Sovietų pasiūlymą konferencijoje del pilno nusiginklavimo."

Kinijos Raudonoji Armija Suplieké Fašistus

HANKOW, Kinija. — Kinijos Sovietų Raudonoji Armija uždavė dar negirdėtą smūgį Chang Kai-sheko armijai. Iš birželio 2 dienos pranešimais, Raudonoji Armija išmušus ir sužeidus 19,200 taip vadinamų "šturminių" kareivių, Kiangsi provincijoje. Reikia atsiminti, kad ši armija buvo lavinta vokiečių aficierių, pagal paties Vokietijos generolo Hans Seckto, buvusio vyriausio Vokietijos armijos komandierio nurodymų.

Šiam naujam žygiui prieš Kinijos Sovietus buvo sutraukta geriausi Nankingo ir Kantono armijų būriai. Jie buvo aprūpinti didelių skaičiumi orlaivių, gerai ginkluota. Nemažai ginklų davė ir SAV imperialistai. Tačiaus nei vokiečių strategija nei Amerikos ginklai nieko nepadėjo.

HITLERIS VYKSTA ROMON.

ROMA, Birželio 10. — Hitleris pribus Romon Birželio 14. Laikysiąs pasitarimus su Musoliniu. Nekurie pastarieji Europoj įvykiai Hitlerį sunervavo. Jis sako, kad Francija grupuojanti kitas šalis prieš Hitlerio interesus. Matomai Hitleris turės pasitarimą su Musoliniu del sudarymo bendro fašistinio fronto.

SOVIETAI, RUMUNIJA IR LENKIJA DARYS TAIKOS SUTARTĮ.

GENEVA, Birželio 8. —Draugas Litvinovas, Sovietų Sąjungos atstovas nusiginklavimo konferenijoj, padarė sutartį su Lenkijos ir Rumunijos atstovais del tarpusaves sutarties, kuri busianti patvirtinta ir pasirašyta ir birželio 18-20 Bucharešte, Rumunijos sostinėj. Šiai sutarčiai pritarianti ir Francija. Ta sutartimi einant, kiekviena pasirašiusių tą sutartį turės rūpinis taikos ir neliečiamybės apsaugojimu šių šalių.

Nuteise 20 Metu Kalejiman Negra Komunista Suv. Valstijose

NEW YORK, Birželio 1. — Angelo Herndon, negras, komunistų organizatorius iš Cincinnati, nuteisas nuo 18 iki 20 metų Georgia valstijos kalėjiman. Šis draugas nuteistas už jo pastangas suartinti baltus ir juodus darbininkus po komunistų vadovybe, kad suvienytomis jėgomis įsteigti Sovietus Georgia valstyjoj. Areštuotas liepos mėnesį 1932 metais.

Rooseveltas Rengiasi Streiku Laužymui

WASHING ON, Birželio 11. — Šiandien Rooseveltas, SAV prezidentas, išdirbo planus, kaip sulaikyti darbinin. streikus plieno pramonėje, kurie pradeda veržtis. Pranešime nesakoma, kokias priemones jis tam naudos. Bet kaip jau žinoma, tai jo išperėta NRA jau atsižymėjo darbininkų žudymu streikuose. Kanados lietuvių darbininkų organizacijos turėtų pasiųsti protesto rezoliucijas Roosevelto valdžiai, reikalaujant sulaikyti strikierių šaudymą ir negrų darbininkų linčiavimą.

NUSIGINKLAVIMO KONFERENCIJA PAĖMĖ NEAPRIBOTAS ATOSTAGAS

GENEVA, Birželio 11. — Nusiginklavimo konferencija šiandien išsiskirstė neaprybotam laikui nieko gero neatsiekus. Išrinkta keturi komitetai, kurie darbuosis įvairiais nusiginklavimo klausimais, taipgi dar išrinktas komitetas, kuriam pavesta meginti atgaivinti kada nors tą konferenciją, įtraukiant Vokietiją.

AUSTRIJOJ SIAUČIA DIDELIS TERORAS

VIENA, Briželio 10. — Austrijoj areštuota 150 įvairių valdžios tarnautojų. Pastaruoju laiku pasireiškė didelis bombordavimas. Daugelyje vietų sprogo bombos, padarydamos daug nuostolių. Spėjama, kad tai Hitlerio tipo fašistų darbas, nors tai norima apkaltinti komunistus.

PABUDAVOJO DIDZIULI ORLAIVĮ VARDU "MAXIM GORKI"

MASKVA. — Aštuonių motorų propagandos orlaivis "Maxim Gorki,' kuris skaitomas bus vienas iš didžiausių visame pasaulyje, jau užbaigtas budavoti. Jis pabudavotas iš sovietinės medžiagos ir Sovietų mechanikų. Šiame orlaivyje bus spaustuvė, radio perduotuvas su garsiakalbis, kuris taip padidins balsą, kad bus girdima kalba iš vieno kilometro augštumos. Jo sparnų plotis 207 pėdos. Ilgis 90 pėdų. Į valandą jis galės padaryti iki 150 mylių. Jame galės važiuoti 60 žmoniu, kurių tarpe visada bus 27 orlaivio įgulos, susidedančios iš bevielių pranešė, fotografų, žurnalistų, artistu ir tt.

Mrs. Tim Buck

Komunistu Kandidaté Bellwood Ridinge, Toronte

Winnipego Darbininkai Núkovojo Fašistus

WINNIPEG, Man. — Winnipego fašistai norėjo pasirodyti didvyriais, bet skaudžiai apsigavo. Antradienį, 5 birželio, fašistai paskelbė mitingą ant Market Square, 7:30 val. p.p. Ant Market Square susirinko minia žmonių apie virš 2,000 ir laukė fašistų pasirodant. Netrukus atžygiavo uniformoj apsirengę apie 25 fašistai. Kiek buvo be uniformų sunku pasakyti, spėjama, kad buvo apie 200.

Darbininkų minia laukė pradedant kalbėti, bet kaž kodel fašistai nepradėjo kalbėti. Nesulaukami darbininkai uždainavo Red Fleg, o paskiau Internacionalą. Pabaigus Internacionalą iš fašistų būrio vienas sušvilpė, paduodamas signalą arba komandą savo gaujai pradėti ataką.

Vienu momentu visi fašistai išsitraukė blekdžekius ir pradėjo smogti darbininkams per galvas. Darbininkų minia nebuvo prisirengus muštynėm, bet pamačius, kad fašistai pradeda kruvina darbą, darbininkai puolė gintis. Gynės kas kuo nusitvėrė: kas kumsčiu kirto, nekuriems pasitaikė proga sugriebti baksą su gėlėmis, nes toje vietoje parsidavinėja gėlių ir šiaip daržovių rasoda, o dar nekuriems pasisekė atimti iš fašistų blekdžekius.

Užvirė kova. Kova taipgi gana aštri, bet trumpa — per 5 minutes fašistai buvo jau sumušti. Kiti gi išbėgiojo. Kurie nebepaspėjo pabėgti, tai tuos policija atėmė iš darbininkų supliektus., o surinkus juos išlydėjo iš tos vietos.

Ant rytojaus Free Press parašė, kad 13 fašistų kreipėsi į ligoninę del gydytojo pagelbos ir iš tų 13 fašistų keletas turėjž pasilikti ligoninėj. Taipgi tas pats laikraštis pažymi,, kad vienas komunistas buvęs sužeistas, bet ligoninėj nebuvo ir jokios pagelbos nereikalavo.

Kaip laikraščiai rašo, tai Winnipege nebuvę tokios kovos nuo 1919 metų generalio streiko.

Tai matote draugai darbininkai, kad fašistai rengiasi daužyti mums galvas. Draugai ir draugės! Nesnauskime, kol dar nevėlu, imkimes naikinti kapitalistų bernus, organizuokimes į Antifašistinę Lygą, į Kompartiją, o pergalė bus mūsų pusėj.

Korespondentas.

Siuveju Nacionale Konvenc. Montreale

TORONTO, Birž. 10. — Pildantis Komitetas Indusrinės Adatos Darbininkų Unijos baigia visus prisirengimus del Trečios Nacionalės Konvencijcs, kuri bus laikoma Montreale, birželio 29, 30 ir 1-mo liepos. Visuose lokaluose taipgi eina prekonvencinės diskusijos. Nepaprastai didelis entuziazmas jaučiamas visur belaukiant Trečios Nacionalės Konvencijos. Siuvėjai šioje konvencijoje užrekorduosią didelį šios industrijos darbininkų laimėjimą. Nuo pereitos konvencijos buvo padarytas didelis progresas, laimėta daug streikų ir pati umija išaugo į milžinišką organizaciją.

Farmeriai Šaukia Konvencija

SASKATOON, Sask. — Skurdo ir išnaudojimo suspausti farmeriai pradėjo organizuotis ir kovot.i Liepos ketvirtą dieną šaukia Nacionalę Konvenciją Reginoj. Sakomą, kad net iš rytinės Kanados dalies delegatai rengiasi dalyvauti. Tai revoliucinių farmerių konvencija, kuri išdirbs planus, kaip pasekmingiau kovoti už farmerių reikalus.

Didelis Mitingas Prieš Fašizma

WINNIPEG, Birželio 3. — 1,500 darbninkų dalyvavo pratesto mitinge prieš Vokietijos fašistų valdžią reikalaudami paliuosuoti draugą Thaelmanną. Protesto rezoliucijas pasiuntė Vokietios konsulatui Kanadoj ir prezidentui Hindenburgui.

Areštavo Devynis Kalbėtojus

TORONTO, Birželio 1. — Laike rinkiminių mitingų areštavo 9 kalbėtojus. Del to komunistai nenusigando ir mitingus laiko kasdien ant gatvių. Kitom partijom, įskaitant ir CCF, lakyti nedraudžia.

Balsuoja Pries 98 Sekcija

CALGARY, Birželio 2. — Čia atsibuvo konferencija prieš sekcija 98. Išduoti raportai parodė, kad nekuriose, ypatingai mainų apielinkėse 95 nuošimčiai gyventojų balsavo prieš 98 sekciją. Konferencija išdirbo planus turėti lavinimosi mokyklą Edmontone apie liepos mėnesį, kad pirengti organizacijai daugiau vadų.

Sako, Hitleris Jam Gelbejo

REZIGNAVO MINISTERIŲ KABINETAS

Areštuota 20 Augštų Karininkų

KAUNAS, Birželio 8. — Birželio 7 dieną A. Valdemaras pribuvo Kaunan orlaiviu ir norėjo priversti Smetonos valdžią pasitraukti, o ministerių pirmininko vietą atiduoti jam. Jo reikalavimus palaikę nemažai karininkų ir dalis armijos, bet Smetonos pusė esanti daug stipresnė. Valdemaras ir 20 karininkų areštuota.

Birželio 8 valandą vakare atsistatidino ministerių kabinetas, kuriam pirmininkavo Tubelis. Dabar iki bus sudarytas kitas ministerių kabinetas Lietuvos valdžios vadelės paliko vieno Smetonos rankose.

Nežiūrint, kad perversmo rengėjai areštuoti, sakoma, kad derybos tarp valdemarininkų ir Smetonos einą. Yra nuomonių, kad Smetona turėsiąs nusileisti ir duoti valdemarininkams šiltų vietų valdžioje, nes jie turį nemažai paramos armijoj, ypatingai jį remią karininkai.

Kaip Smetona, taip ir Valdemaras biaurūs fašistai. Skirtumas tarp jų tik tas, kad Valdemaras yra atviras hitlerininkas. Matomai jis su Hitlerio žinia ir tą pasikėsnimą darė. Jau buvo rašyta, kad Hitleris nori Pabaltijos valstybėlėse turėti valdžiose tokius žmones, kurie eitų iš vieno su juo ir organizuotų bendrą frontą Sovietų Sąjungos užpuolimui.

Inteligentus Bedarbius Varys I Kempes

Kaunas. — Vidaus reikalų ministerija nusistačiusi nuo 15 birželio atidaryti bedarbių inteligentų stovyklą (kempę). Būsią priimami tik inteligentai bedarbiai, baigę nemažiau 4 gimnazijos klases arba tolygios mokyklos.

Bedarbiai inteligentai darbo stovyklose gausią išlaikymą ir po 50-80 centų į dieną; bus dirbamas plentas iš Kauno į Šakus.

Nubaudé Už Komunistini Veikima

Kaunas. — Kauno miesto burmistras atleido iš tarnybos Lipmanaitę už tai, kad ji šventė gegužės pirmą dieną. Už komunistinį veikimą ir priklausymą Komunistų Partijoj, kariuomenės teismas nuteisė draugą Šaverį 8 metams katorgon ir draugą Ramanauską 5 metams katorgon. Lietuvos fašistai be paliovos dūksta prieš darbininkus.

Kaunas. — Kadangi latviai varžo prekių tranzitą per savo teritoriją, tai dalis Sovietų prekių eina juromis į Klaipėdą. Pagyvėjus Klaipėdoj prekybai, Sovietų prekybos atstovybė steigsianti savo skyrių Klaipėdoj ir didelius sandelius.

STREIKAS PLĖČIASI PO VISĄ ALBERTOS PROVINCIJĄ

Edmontono socialfašistinė valdžia verčia darbininkus dirbti už pašalpą. Prieš tai vedusieji pašalpgaviai išėjo į streiką ir reikalauja, kad pašalpa būtų duodama piniginė ir kad būtų mokama už darbą ne mažiau 50 centų į valandą.

Jau trys sąvaitės kaip streikas eina. Jau keletas skebų tapo apkulta ir nuvyti nuo darbo. Pikietuoti eina ir nevedę bedarbai. Daug pikietuotojų areštuota; labai žiauriai policija puola pikietuotojus. Tačiaus streikieriai nenustoja vilties, pasi ryžę kovoti prieš šią vergiją, prieš policijos terorą ir sako, kad turime streiką laimėti.

Streikierys.

Balsuokit Už Šiuos Komunist. Kandidatus

Mrs. TIM BUCK--BELLWOOD

M. KLIG ST. ANDREW'S	W. LEHTINEN SOUTH COCHRANE	ALD. R. MORRIS NORTH ESSEX
T. C. SIMS BRACONDALE	E. LAWRIE WEST YORK	ALD. T. RAYCRAFT WINDSOR WALKERVILE
JIM DAVIS SUDBURY	D. ARNOTT EAST HAMILTON	A. E. SMITH EAST YORK
J. GILLBANKS PORT ARTHURU	S. SCARLETT NORTH WATERLOO	E. G. HUMPHREYS SOUTH YORK

Darbininku Žodis

(THE WORKERS' WORD)

Lietuvių darbininkų laikraštis. Išeina du kartu į mėnesį.
Leidžia "Darbininkų Žodžio" Draugija.

Prenumeratos kaina Kanadoj, Suvienytose Amerikos Valstijose ir Anglijoj: metams $1.00; 6 mėnesiams 60 centų.
Visur kitur: metams $1.50; 6 mėnesiams 80 centų.
Adresas: 706 Richmond St. W. Toronto, Ont., Canada.

Gelbėkim Drauga Thaelmanna

Pastaruoju laiku vis daugiau žinių pasiekia visus pasaulio kampus apie Hitlerio slaptus planus slaptai nuteisti draugą Thaelmanną, Vokietijos Komunistų Partijos pirmaeilį vadą ir nukirsti jam galvą. Hitleris sudaręs kokį tai "žmonių Teismą" iš penkių fašistinių teisėjų, kurie be jokių liūdininkų teis Thalmanną. Žinoma, tokio teismo sudarymas yra tik priedanga žmogžūdiškų Hitlerio užsimojimų. Žymus francuzas rašytojas, Romain Rolland, išleido pareiškimą draugo Thalmanno gelbėjimo klausimu, nurodydamas didelį pavojų draugui Thaelmannui iš fašistų pusės. Jis savo pareiškime sako:

Hitlerio valdžia bijosi visuomenės opinijos. Pasaulio visuomeninė nuomonė numaskavo Hitlerio valdžią laike reichstago bylos, pasaulio visuomenės nuomonė privertė fašistus paleisti Dimitrovą ir jo draugus.

Hitlerio valdžia, slėpdamosi nuo visuomenės atkreiptų akių, ruošiasi slaptai užsmaugti draugą Thaelmanną, slaptam teisme, kur nebūtų jokių teisybės laidavimų ir liūdininkų. Tokis nupuolimas pražutingo režymo įgyvendinamas į jų teismadarystės sistemą!

Panašūs prasižengimai negalimi pateisinti nei valstybinės slaptybės užlaikymu, nes Thaelmanno veikimas visada buvo teisingas, viešas, tikras ir žinomas. Kiekvienam net Vokietijoj yra žinoma, kad Hitlerio valdžia persekioja Thaelmanno asmenyje ne ypatą, bet komunizmo idėją.

Pas Hitlerio valdžią nėra drąsos teisti Thaelmanną atvirai, naudojant paprastas teismo formas. Hitlerio valdžia perdaug gerai supranta moralį viršų esant Thaelmanno pusėj ir todel bijosi gauti smūgį.

Štai kodel visas pasaulis turi teisę pareikšti, kad butent slaptas nuosprendis prieš Thaelmanną, bus moralis nuosprendis prieš Hitlerio valdžią. Pasaulis pasmerks tokį sprendimą, kaipo žmogžūdystę.

Iš šio Romain Rolland pareiškimo aiškiai matosi, kad Hitlerio valdžia bijo viešo teismo daryti, slaptai nori nusmerkti draugą Thaelmanną ir nukirsti jam galvą. Bet darbininkai negalime snausti, reikia reikalauti, kad Hitlerio valdžia sulaikytų savo slaptas rankas. Tik kuodidžiausias darbo žmonių spaudimas po visą pasaulį gali sulaikyti fašistų kirvį. Kanados Darbininkų Apsigynimo Lyga išsiuntinėjo į organizacijas pagamintas protesto rezoliucijas Thaelmann gelbėjimo reikalu, kurias reikia nieko nelaukiant pasiųsti Vokietijos Konsului į Montrealą ir Vokietijos prezidentui Hindenburgui.

Rinkit Komunistus

Šio mėnesio 19 dieną įvyksta rinkimai į dvie provincijų parlamentus—Saskatchewan ir Ontario. Kaip Ontarios Socialistų Partijos sekretore pirmos gegužės mitinge, Toronte, kalbėdama pasakė, kad gali būti šie rinkimai paskutiniai, tai galima pasakyti, kad ir gali būti taip, kad Ontarios provincijoj arba ir kitur darbininkai gal paskutinį kartą naudos savo balsus provincinių parlamentų rinkime. Visi buržuazijos veiksmai rodo, kad Kanados buržuazija nebe žingsniais, bet šuoliais šoka linkui fašizmo. Todel ir yra ta diena kaipo sprendžiamos valandos diena šių provincijų darbininkams, nes jie dar gali panaudoti savo balsus pastatymui parlamentan tokių žmonių, kurie atkakliai gins darbo žmonių reikalus ir kovos prieš fašizmą, prie kurio, kaip jau minėjome, Kanados buržuazija šuoliais šoka. Tai reikia gerai atminti.

Nežiūrint didžiausios reakcijos prieš komunistus, komunistai išėjo atvirai šiuose rinkimuose, kad padaryti tikrą opoziciją visom buržuazinėm partijom ir atsistoti priešakyje darbininkų klasės rekalų gynimo irvadovauti visam darbininkų klasės judėjimui už pasiliuosavimą iš po kapitalisinio jungo. Komunistai išėjo į rinkimus prieš reakcijos kumštį kad neduoti apgauti darbininkų kapitalistų suktiems politikieriams, kurie laike rinkimų nesigaili gražiausių pažadų, kad parodyti jų tikslus ir išstoti kovon už teises darbininkams organizuotis į savo partiją—Komunistų Partiją. Todel komunistų programa yra darbininkų ir vargingųjų farmerių programa. Be to, kiekvienam darbininkui aišku, kad komunistų kandidatai yra pirmaeiliai kovotojai už darbinnkų klasės reikalus. Kas Kanadoj nežino draugo A. E. Smitho, Kanados Darbininkų Apsigynimo Lygos generalio sekretoriaus? Kas nežino T. C. Sims, generalio Darbininkų Vienybės Lygos sekretoraus? Taipgi ir visi kiti komunistai kandidatai yra atsižymėję darbininkų vadai.

Abiejose Provincijose komunistų ar revoliucinių darbininkų statomi kandidatai yra jau per metų metus laiko atsižymėję darbininkų klasės reikalų gynimu—darbininkų klasės vadai, kurie pilnai užsitarnavę darbininkų pasitikėjimą ir verti būti išrinktais.

Balsuokte tik už komunistus, nes tik už komunistą paduotas balsas bus balsas už darbininkų klasės reikalus!

Tik už komunistą paduotas balsas yra balsas prieš karą ir fašizmą, prie kurių Kanados buržuazija trinkuliais rengiasi!

Septyni Draugai Pavojuje

Kanados Darbininkų Apsigynimo Lygos Centro Komitetas išleido speciali pareiškimą į darbininkus, šaukiantį darbininkus gelbėti septynis darbininkų vadus iš Kingstono kalėjimo. Pareiškime sako, kad po gaisro Kingstone siaučiąs kaliniu kankinimas. Vienas kalinys mirė ir spėjama, kad nuo kankinimų. Žinoma, politiniai kaliniai daugiau gauna kankinimų, negu kriminalistai. Pareiškime KDAL CK rašo:

Šiurpulingos žinios pasiekė KDAL Centrą apie mūsų draugų sąlygas Kingstone,—žinios, kurios reikalauja tuojautinio veikimo iš šimtų tūkstančių žmonių Kanadoj.

Nekurį laiką atgal, buvo pranešta vieno kalinio, Sam Behan, "naturali" mirtis. Pagal tesingus iš kalėjimo prasimušusius pranešimus, esą galimybių tikėti, kad ta mirtis buvus iš priežasties didelio brutalumo ir biauriausios rūšies kankinimo. Kingstono kalėjimas tapo degančiu vulkanu—ir kas tik atsitinka, tuojaus kaltę verčia ant septynių mūsų draugų, kurie kasdieną yra persekiojami ir diskriminuojami ir kurių gyvybės kasdieną pavojuje.

Kuomet mūsų draugai buvo aplankyti kelios dienos atgal, jų žmonos buvo labai baisiai nustebintos jų išvaizda. Jie atrodė labai nesveiki ir aiškiai buvo matyti, kad jie pergyvena tikrą pragarą. Sam Carr'o padėtis tokia bloga, kad gydytojas (Connell iš Queen's Universiteto) pareiškė, kad vienintėlis jo išgydymui būdas, tai tuojautinis jo paliuosavimas iš to pragaro. Nežiūrint daugelio reikalavimų paleisti jį ant sveikatos pataisymo, valdžia atsisako duoti atsakymą į šį klausimą. Bet mes turime gauti atsakymą. **Mes turime išgauti Sam Carr'o paliuosavimą!**

Malcolm Bruce'ui, kurio sveikata blogame stovyje per nekurį laiką, atsisakė duoti gydytojo nuskirtą maistą. Tas pats ir su Papovich'ium, kuris randasi ligoninėje jau kelinta savaitė. Toks pats likimas ir Tom Hill'o. Tom Ewen, kuris skundžiasi, kad jau senas laikas kaip negerai jaučiasi, dar iki šiai dienai negalėjo gauti gydytojo ištyrimo nei jokių vaistų. Kuomet daugeliui kalinių yra duodama lengvi darbai atvirame ore, tai mūsų draugai turi prakaituoti žieminiuose drabužiuose savo šiltuose cementiniuose urvuose ir prieangiuose.

Bet tas dar ne viskas. Laikoma didžiausiu prasižengimu pasiskundimas. Kuomet mūsų draugai pasiskundžia kuomi savo žmonoms ir tie nusiskundimai atkreipia visuomenės atydą, viršininkai pašaukia juos "ant karpetų" ir grumoja jiems nubaudimu. Jų laiškai suplėšomi, visos knygos ir žurnalai, kokius jie kada iš kur gauna, sukapojami į šmotus, jei juose būna kas nors žmoniškesnio parašyta. Tai tokie nuolatiniai diskriminavimai ir persekiojimai yra praktikuojami.

Spalio nuotikiai, 1932 metais, kuomet į Tim Buck buvo paleisti keli šūviai, parodo mums kaip toli valdžia gali nueiti; Behan klausimas (smulkmeningesnės žinios, beabejonės, tuoj iškils į viršų), dabartiniai nuotikiai, parodo, ko galima tikėtis iš Bennetto samdinių. **Judėjimas už tuojautinį septynių draugų paliuosavimą turi būti išvystytas ant plačios papėdės.** Masiniai mitingai, protesto rezoliucijos, telegramos, delegacijos, didelės 15 birželo demonstracjos.—Šie yra keli būdai to atsiekimui. **Taipgi plebiscitas prieš 98 sekciją turi būti varomas pirmyn su atnaujinta energija.**

Iveda Vergija

Prie to, ką valdžia turi susivarius desėtkus tūkstančių bedarbių į savo militarines kempes ir verčia juos kaip vergus dirbti už 20 c. į dieną, yra dar baisesnės vergijos, kurią įvairių valsčių valdybos praktikuoja. Bedarbių Nacionalis Komitetas savo aplinkraštyje nurodo, kad

North Sidney, Nova Scotijoj, miesto valdyba bedarbius pavertė savo vergais. Miesto valdyba visus bedarbius pašalpgavius siunčia pas įvairias firmas, o mokestį už tą darbą pasiima pati valdžia. Jei tik kas nori kelioms dienoms darbininko, tai nueina į miesto valdybą, užmoka pinigus ir gauna darbininkus ant tiek laiko, ant kiek susitaria.

Panaši tvarka ir Brandone, Manitoboj. Miesto valdyba laiko didelius bulvių auginimo laukus, kuriuos apdirba bedarbiais. O paskui tas užaugintas bulves parduoda bedarbiams už pašalpos vočerius.

"Darbininkų Žodyje" kada tai buvo rašyta, kad pradės bedarbius naudoti ir dirbtuvėse, bet taip jau yra daroma kai kur. Žinoma, čia paduoti faktai nėra paskutiniai. Tokių vergijos vietų yra ir daugiau.

Tas puikiausiai parodo, kad ne tik bedarbiai turi kovoti už savo reikalus, bet ir dirbantieji darbininkai turi padėti bedarbiams, paremdami jų kovas finansiniai ir moraliai, nes jei bosai pradės naudoti bedarbius, tai jiems nebereikės "laisvų" darbininkų. O ši vergijos forma pamažu įvedama visur pavidale taip vadinamo "Work Test."

Liepos 30 dieną rengiamas alkanųjų maršavimas Ontarios provincijoj. Šio mėnesio 23 dieną atsibus Toronte alkanųjų maršavimui prisirengti konferencija. Reikia visiems darbininkams rimtai prie to rengtis. Taip pat ir kitur eina smarkios bedarbių kovos prieš verstinus darbus, ypatingai Edmontone bedarbiai veda smarkią kovą prieš verstinus darbus. Socialfašistinė Edmontono valdžia net arti 30 bedarbių areštavo toje kovoje.

Duokime visokią paramą bedarbių judėjimui prieš valdžios pastangas įvesti vergiją bedarbiams.

Gavome laiškutį nuo draugo Dlugausko, kuris buvo nuteistas keletai mėnesių kalėjiman už rinkimą aukų "Darbininkų Žodžiui" ir organizavimą darbininkų vergijos kempėse. Tikimes, kad draugas pats parašys apie savo nuotikius. Kitas draugas buvo areštuotas už darbininkų organizavimą Kenoroj, bet buvo vėliau paliuosuotas.

Smarkiai Kyla Industrija ir Kultura Sovietu Sajungoj

Pereitais metais kontrevoliucionierių, baltagvardiečių agentūros paskleidė biaurias žinias apie Sovietų Sąjungą, būk tai Sovietų Sąjungoj didžiausias badas, išmirė badu milionai žmonių. Tuojaus tas žinias pasigriebė buržuazinė spauda. Taipgi ir lietuvių socialfašistų laikraščiai "Keleivis" ir "Naujienos" labai godžiai rašė, kad dešimtys milionų Sovetų Sąjungoj išmirė badu. Žinoma, buržuazinė spauda tas "žinias" panaudojo gązdinimui darbininkų komunizmu; rašydama kad komunistų valdomoj Sovietų Sąjungoj "baisiausias badas" norėjo, kad tik darbininkai nestotų į kovojančių komunistų už visapasaulinę sovietinę tvarką eiles.

Juk melas savo laiku iškyla aikštėn. Taip ir čia buvo. Tūkstančiai darbininkų, mokslininkų ir korespondentų nuvažiavę į Sovietų Sąjungą jokio bado nerado. Bet šiemet ir buržuazinė spauda apie badą rašyti nustojo. Gi dabar lankantysis Sovietų Sąjungoj reakcinio Toronto "The Evening Telegram" korespondentas P. A. Adler rašo, kad "Rusijoj žmonės nemažėja, bet daugėja; nuo 160,000,000 1930 metais priaugo iki 168,500,000." Tai pasirodo, kad per tris metus žmonių skaičius padidėjo ant 8,500,000. Sovietų Sąjungoj gimdimo kontrolė laisva, kas nori gali šeimynos neturėti, visi patarimai veltui, bet kada darbininkai turi užtikrintą gyvenimą, kaip sau taip ir vaikams, nerūpi likimas bedarbių eilėse ir bado nasruose žino, kad jų vaikai bus tinkamai išauklėti, suteiktas mokslas ir tinkama vieta socialistinėj visuomenėj. Už tai Sovietų Sąjungoj žmonės nemažėja, bet daugėja. O buržuazija šaukė, kad milionai "išmirė badu."

Pirmas Penkių Metų Planas, kurio išpildymui Sovietų valdžia yra išleidus 60 bilionų rublių, revoliuciniais tempais išbudavojo šalies industriją. To pasekmėje, valstybės metinės pajamos pašoko nuo 35 bilionų rublių 1929 metais iki 50 bilionų rublių pereitais metais.

Šiandiena Sovietų Sąjunga yra industrinė šalis. Nuo 1930 metų industrija pakilo dvigubai. O nuo 1913 m. net 291.9 nuošimčiais. Ne tik senoji industrija tapo modernizuota, bet milžiniški nauji fabrikai buvo pabudavota, kap tai traktorių, automobilių, plieno, čigūno liejyklų, chemikos, orlaivių, gumos, žemės ūkio mašinų ir kitokių svarbių įmonių.

Pradedant tokį milžinišką industrijos budavojimo darbą buvo stoka savų inžinierių, mechanikų ir patyrusių darbininkų. Sovietų darbininkai dirbo ir mokinosi. Sovietų Sąjungos mokyklose jau išsimokino 180,000 inžinierių ir apie 800,000 lavintų mechanikų.

Kad pakelti Sovietų žemės ūkį, suteikti valstiečiams žemės ūkio mašineriją, valdžia atkreipė ypatingą domę į žemės ūkio kolektyvizaciją. 1929 metais buvo 57,000 kolektyvių ūkių, o jau 1933 metais pasiekė iki 224,500 kolektyvų ir yra apvienytai apdirbama 84.5 nuošimčiai dirbamos žemės Sovietų Sąjungoj.

Pradedant pirmą Penkių Metų planą Sovietų Sąjunga turėjo 34,900 traktorių, o dabar jau žemės apdirbimui naudojama 204,100 traktorių, bendrai turinčių 3,100,000 arklių jėgos. Šiandien Sovietų Sąjunga stovi pirmoj vietoj pasaulyje produkcijoj ir naudojime traktorių.

1913 metais Rusijoj buvo 8,800 automobilių, o gale 1933 metų jau buvo 117,000.

Su tokiu skubiu revoliuciniu budavojimu šalies industrijos, kur buvo laukai ir tyrai, dabar išaugo nauji miestai ir industrijos centrai. Daug žemės ūkio darbininkų tapo įtraukta į pramonę. Jei 1917 metais Maskvoj buvo 900,000 gventojų, tai 1929 met. 2,000,000, o šiuo laiku pasiekė net 3,500,000 gyventojų.

Skaičius darbininkų Sovietų Sąjungoj pakilo nuo 15,000,000 iki [illegible] 000,000. Vien tik sunkiojoj industrijoj darbininkų skaičius padidėjo 7,000,000 penkmečio laikotarpyje. Žemės ūkio darbininkų skaičius pakilo iki 2,500,000. Bendrai Sovietų darbininkų algos pakilo nuo 11,[illegible] 000,000 rublių 1930 metais iki 280,000,000 rublių 1933 metais. Vidutinė paprasto darbininko [illegible] 1,400 rublių į metus, 120 mėn[illegible]

Carams Rusiją valdant visas žas nuošimtis temokėjo rašyti. [illegible] dieną beraštija jau baigiama [illegible]ti. Pereitais metais Sovietų Sąj[illegible] mokyklas lankė 26,419,000 mo[illegible] ir studentų, dvigubai daugiau [illegible] 1929 metais. Iš to skaičaus 19,[illegible] 000 lankė pradžios mokyklas, [illegible] 6,500,000 augštesnes—gimnazijas [illegible] arti 500,000 universitetus ir institutus. Priešmokyklinis mokslas buvo duodamas 5,917,000 vaikučių.

Universitetų ir kolegijų skaičius Sovietų Sąjungoj padidėjo nuo [illegible] 1914 metais iki 600 dabar, mokslo institutų nuo 400 1929 metais iki 840; darbininkų kliubų nuo [illegible] 1929 metais iki 54,000 dabar; judamų teatrų nuo 9,800 1929 metais iki [illegible] 200 dabar; laikraščių cirkulia[illegible] prie caro buvo 2,700,000, o prie Sovietų išaugo iki 36,000,000. Bet šiemet tapo įtaisyta visoj Europoj moderniškiausia spaustuvė Maskvoj kuri atspauzdins 8,000,000 knygų kasdieną.

Senas kapitalistinis pasaulis [illegible] ta, merdėja; fašizmas nori atgaivinti, viduramžių dvasia pastoti progresui kelią. Sovietų Sąjunga, nauja proletarinės kultūros nešėja, žygiuja į priekį ir Sovietų Sąjungos darbininkai su energija dirbdami [illegible] kad išpildys draugo Stalino iškeltą obalsį: "Pavyti ir pralenkti buržuazinį pasaulį!"

Šauktuk[illegible]

A. L. D. L. D. REIKALAI

Visom ALDLD Kp. ir Nariam

Draugai!

"Šviesos" No. 2 jau atspauzdinas ir siuntinėjamas ALDLD kuopoms, pavieniams nariams ir skaitytojams —prenumeratoriams.

Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos Centro Komitetas prašo visų ALDLD narių, kad dabar sumokėtų savo duokles už 1934 metus, kurie dar nėra mokėję. Kartu C. K. ragina visus kuopų sekretorius ir kitus valdybų narius, kad šauktų kuopos sekantį susirinkimą, gerai išgarsindami ir pranešdami nariams, kad jau atėjo "Šviesos" No 2. Kurie nariai negali ateit į susirinkimus, tuos reikia matyti, perduoti jiems "Šviesą" ir iškolektuoti duokles.

"Šviesos" No. 2 suvėlavome, bet užtat ruošiamės laiku išleisti "Šviesos" No. 3, kuris jau yra statomas. Taipgi yra statoma ir draugo Vinco Kapsuko knyga apie Sovietus Lietuvoje, kuri bus labai interesinga. Taigi mes ruošiamės, kad knyga ir sekamas "Š." numeris būtų išleista laiku. Nereikia nei kalbėti, kad tas sudaro daug išlaidų. Todel, kad Centro Komitetas galėtų varyti darbą pirmyn, tai prašome visus narius pasiskubinti su duoklių mokėjimu.

Kartu su "Šviesos" No. 2 yra siuntinėjama ir specialės blankutės, kurių vieną privalo išpildyti kiekvienas ALDLDnarys. Ten yra ir paaiškinimas, kaip tą atlikti. Tas blankutes reikia išpildyti tam, kad galėtume gauti "Švesai" antros klasės pašto teises. Todel visi sekretoriai tuojaus privalo imtis darbo, arba susirinkime, arba asmeniškai matyti kuopos narius, ir lai kiekvienas narys išpildo blankutę. Kekvienas narys patsai savo ranka ant jų privalo pasirašyti. Ten rasite pilną pilną nurodymą, kaip tą padaryti, bet jeigu kam bus neaišku, tai pasiklauskite centro.

D. M. Šolomskas,
ALDLD CK Sekret.
46 Ten Eyck St., Brooklyn, N.Y.

KVK Pastabos

Svarbus Atsišaukimas

Montrealo ALDLD kuopos pranešė Kanados Veikiančiam Komitetui, kad jos išsiuntinėjo atsišaukimus į visas ALDLD kuopas Kanadoje del paramos francuzų darbininkų laikraščiui, kuris pergyvena žiaurią reakciją. Gegužinis numeris reikėjo leisti antru kartu, nes policija pirmą laidą konfiskavo. Quebec provincijos valdža pravedė tokius įstatymus, kuriais draudžiama darbininkams streikuoti, suvaržoma žodžio, spaudos ir susirinkimų laisvė. Už tai gi Quebeco provincijos darbininkams vesti kovas yra labai sunku. Todel ir reikalinga jiems parama, kad išlaikius tą vienintėlį francuzų kalba organizatorių.

Mes raginame visas ALDLD kuopas Kanadoje paremti draugų montrealiečių atsišaukimą, nes tai darbininkų solidarumo pareiga.

Antro Rajono Konferencija

ALDLD Antro Rajono Komitetas šaukia konferenciją Liepos pirmą dieną Toronte. Tai bus bene svarbiausis Ontarios aldiečiams klausimas šiuo laiku. Juk tai bus gal pirmas Ontarios aldiečių atstovų pasitarimas, nuo pat šios organizacijos susiorganizavimo Kanadoj. Mūsų nuomone, kuopos turėtų dėti visas pastangas delegatų pasiuntimui, jei ne pilno skaičiaus, tai nors po vieną. Aldiečių yra gana narsių vyrų, kurie moka pasiekti Vankouver iš Montrealo ir priešingai.

Stiprinkime Vaikučių Lavinimąsį

Net skaudu žiūrėti, kuomet matai užaugusį jaunimą einantį visai kitais keliais, negu jų tėvai eina. Daugelyje atsitikimų tėvai yra geri darbininkų judėjimo veikėjai, o jų vaikai nenori dalyvauti jame. Tatai vis iš priežasties, kad mažai atydos buvo kreipiama į vaikučių auklėjimą darbininkų dvasioj iš mažens; kai užauga jau sunku juos pakeisti. Tiesa, gal, delei didelio darbininkų išnaudojimo darbe, ne visi tėvai galėjo darbuotis savo vaikučių auklėjime, gal nemažam skaičiui trūko prityrimo. O tuomet tokių organizacjų, kurios tėvams padėtų, visai nebuvo.

Šiuo laiku jau kitokios sąlygos. Turime net centralizuotą vaikučių judėjimą pačioj Kanadoj kuris skaito savo elėse tūkstančius vaikučių. Net vaikučiams skirtas laikraštukas yra leidžiamas. Prie tam yra suorganizuotas iš prityrusių vaikučių auklėjime draugų centralinis komitetas, kuris rūpinasi vaikučių auklėjimu. Pagelbos turime pakankamai, tik reikia tą pagelbą sunaudoti ir patiems daugiau veikti vaikučių auklėjime.

Jei kam trūksta medžiagos del vaikučių auklėjimo, tai galite [illegible]tis į Nacionalį Vaikučių Komitetą [illegible] jis suteiks. Pastaruoju laiku [illegible]čių Centras pagamino sekamos [illegible]ratūros anglų kalboj del vaikų auklėtojų ir Jaunųjų Pionierių [illegible]

"Manual on Handicraftd"
"Games for Children"
"New Pioneer Song Book"
"Curriculum for Summer Cam[illegible]

Kaina šių dalykelių nuo 10 iki [illegible] centų. Siųskite užsakymus šiuo [illegible] resu: National Childrens Cou[illegible] Box 714, G.P.O. Toronto, Ont. T[illegible] pat šiuo adresu galima užsisakyti [illegible] vaikučių laikraštuką "Always [illegible]dy". Laikraštuko kaina tik 50 c[illegible] metams.

O Kaip Su Duoklėms?

Nekurios kuopos iki šiam lai[illegible] dar ne cento neprisiuntė duoklių [illegible] šiuos metus. Jei nepasiuntėt ni[illegible] tiesiai Centrui, tai labai blogai. [illegible]tos padėties nepataisysite, tai [illegible] nesmagu, kuomet sekančiame nu[illegible]ryje pskelbsime, kaip kuri ku[illegible]stovi su duoklėmis. Subruskite! [illegible] sekančio vajaus visi nariai turi [illegible] pilnai pasimokėję duokles.

J. Brukas,
ALDLD KVK Sekretor[illegible]

Draugai, Ar Jau Pris[illegible] renge Prie Antro Ra[illegible]jono Konferencijos?

Anksčiau buvo rašyta "Darbini[illegible] Žodyje," kad Antro Rajono Kom[illegible]tas šaukia konferenciją 1-mą d[illegible] Liepos, sekmadienį, Toronte. [illegible] užkviesta visos ALDLD kuopos, [illegible] prisiųstų delegatus į būsimą k[illegible]renciją, taip pat pavieniai nar[illegible] "Darbininkų Žodžio" skaitytojai, [illegible] dalyvautų konferencijoj, kuriems [illegible] leidžia aplinkybės.

Jau laikas nebeilgas pasiliko, [illegible] pora savaičių iki konferencijos, [illegible] dar mažai kas atsiliepė, tik nuo [illegible] kuopų gauta laiškai, tai yra iš W[illegible] soro ir iš Eau Claire. Tie dra[illegible] rašo, kad yra susirūpinę konfer[illegible] jos svarba ir žada prisiųsti po [illegible] delegatą tikrai, o jeigu leis a[illegible] kybės, prisiųs ir daugiau.

Bet iš kitų kuopų nieko ne[illegible] dėti, taip pat ir nuo pavienių n[illegible]

Draugai turėtumet atkreipti [illegible] į konferencijos svarbą ir skaitlin[illegible] dalyvauti, jeigu tik yra galmybė[illegible]

Ta konferencija turės daug [illegible]

(Pabaiga 4 puslapyje)

DARBININKO AKIM ŽIURINT

Nusiginklavimo konferencija jau vėl pakrinka. Sovietų Sąjungos užsienio reikalų komisaro, draugo Litvinovo, pasiūlymas del nusiginklavimo ar bent nors ginklų sumažinimo, liko dar sykį atmestas. Francija atsisakė priimti net konferencijos pirmininko pasiūlymą, kad konferenciją dar nepaleisti ant visados, bet dėti pastangas įtraukti į konferenciją Vokietiją.

* * *

Kuomet Francijos atstovas lankosi "nusiginklavimo" konferencijoje, tai Francija daro planus pasiskolinimui trijų bilionų frankų del ginklų gaminimo. Laivininkystės ministeris griežtai rekalauja valdžios paskirti 865 milionus frankų laivyno-aviacijos modernizavimui ir įrengimui gazolino rezervų.

* * *

Karas kasdien artėja. Klausimas lieka darbininkų sprendimui. Jeigu darbininkai tik neišvystys tinkamos prieškarinės kovos, tai.. darbininkų skerdynės, didesnės, negu buvo 1914 metais pradėtos, vėl neužilgo prasidės.

* * *

"Parubežiniai incidentai Tolymųjų Rytų pavojingoje juostoje daugėja ir pasaulis neturėtų stebėtis, jei atviras karinis susikirtimas įvyktų šią vasarą," rašo vienas Toronto geltonlapis savo editoriale. Tai nėra jokios abejonės del to. Jei ne Sovietų Sąjungos taiki politika, tai tas gaisras būtų užsidegęs jau senai; Japonija deda visas pastangas, kad išprovokuoti karą prieš Sovietų Sąjungą. Pranešama, kad Japonijos žvalgyba landanti po Sovietų Sąjungos pakraščius ir fotografuojanti Sovietų parubežines vietas.

* * *

Kas liečia Sovietų Sąjungą, tai ji deda visas pastangas, kad ne tik išvengti susikirtimo su Japonija, bet kad ir visame pasaulyje palaikyti taiką, nes karas yra darbininkų skerdimas už imperialistų interesus. Bet ji taip pat pasirengusi ir apsiginti, jei priešas megins užpulti. Be to, milionai revoliucinių darbininkų po visą pasaulį taip sukrės kapitalizmą, jei jis pakels ranką prieš darbininkų tarptautinę tėvynę, kad daugelyje vietų jis nebepasikels. Šis imperialistinis karas gali būti priežastimi proletarinės revoliucijos ne vienoj valstybėj.

* * *

Nežiūrint į.. tai, kaip .darbininkų tėvynės ir viso pasaulio proletariato jėgos būtų didelės,. tačiaus.. reikia būdėti ir organizuotis.. kovai. prieš karą ir Sovietų Sąjungos apgynimui. Juo toliau. atstumsime ..karą.. tuo bus darbininkams geriau. Juo daugiau būsime susiorganizavę, tuo bus lengviau laimėti prolearinę revoliuciją.

* * *

Anglijoj kunigėlių trustas nutarė atsiimti savo indelį iš ginklų gaminimo firmos Vickers. Matote, tie "dvasiški" tėveliai tik dabar susirado, kad jie pelnus sau krovės iš darbininkų žudymo. Jų indelis siekia net $50,000.

* * *

Per pereitą karą Anglija pasiskolino iš Suvienytų Valstijų karo reilams $4,277,000,000. Iki šiam laikui yra jau išmokėjus $2,025,000,000. Tačiaus tos skolos ne tik nesumažėjo, bet dar paaugo. Dabar Anglija Suvienytom Valstijom skolinga dar $4,713,785,000. Reiškia, nežiūrint tų didelių sumų išmokėtų, Anglijos ta skola paaugo ant $436,785,000.

Panašiai yra ir su nacionalėm skolom. Valdžios kas met išmoka dideles sumas nuošimčių kapitalistam, taip kad skolos suma senai atmokėta, bet skolos neina mažyn. Kanados valdžios turi prisiskolinę iš kapitalistų virš dvie bilionų dolerių. Dabar renka taksas iš darbininkų atmokėti nuošimčiams. Šimtus milionų dolerių kas met išmoka, o skolos vis neina mažyn. Taip ir peni kapitalistus.

* * *

Toronto lietuvių tarpe yra nemažai tokių, kurie labai šnairuojo ant dresmeikerių. Bėdą meta ant jų, būk ilgas valandas dirba, o kitų darbininkų visai neįsileiždžią. Žinoma, gal čia yra nemažai ir teisybės, neginčijame to, bet nesuprantama, kodel taip puolama tik ant dresmeikerių, kuomet ilgas valandas dirba ir kitose šakose. Atrodo, kad tik del to ten visi lietuviai taip veržiasi, kad dresmeikeriai išsikovojo sau tinkamesnes algas. Ant gatavo visi akvatija.

Kas del ilgumo valandų, tai nėra ko taip sirgti. Jų neįvedė Industrinė unija, bet tokia tvarka buvo, kol nebuvo jokios unijos. Dabar ir unijai netaip lengva tą blogą tvarką išgyvendinti.

* * *

Montrealo lietuvių kunigas išpirkęs varantus net kelių parapijonų areštavimui. Matote, kaip jam reikalingas "dievas." Su policia išvaikė susirinkimą, o su teismo pagelba nubaus nepaklusniuosius. Tai turi būti pamoka visiems tikintiems darbininkams.

Paukštis.

MONTREALO ŽINIOS

Parapijonu Kova Aštréja; Atidengiama Daugiau Kunigo Bubino Apgavysčiu

Po keletui šauktų parapijonų susirinkimų, kuriuos Bubinui pavykę išdraskyti provokacijų būdu, bei su samdyta policija birželio mėn. 10 d. vadovaujant naujajam parapijos komitetui pasamdyta salė kitur ir sušauktas susirinkimas visų parapijonų ir jų kovai pritariančių lietuvių darbininkų, sąryšyje su apgynimu nekaltai areštuotų parapijonų.

Paskelbtuoju laiku prisirinko pilna svetainė žmonių. Išrinktas pirmininkas ir vedamas susirinkimas. Visų atsilankiusiųjų griežčiausias nusistatymas prieš provokatorių, apgavyką Bubiną. Kalba komiteto nariai ir eiliniai parapijonai, bei pašaliečiai. Visi nurodynėja Bubiną kaipo judošiškų darbų vykdytoją, kuris visur kovojantiems parapijonams pastodavo kelią, įvairiai inkriminuodamas nekaltus parapijonus. Parapijos delegacija nuvykus pas vyskupą ir arcivyskupą, rado ant išlaukinių durų užrašyta: "Teisybės Namai," bet kada vidun įsigavo ir ten atradusi vien "monkey biznį," panašų į Bubion. Kada nuvykdavo delegacija, tai dažniausiai "nerasdavo" ponų namie arba "sergančius." Parapijonai pastebi, kad "mes tol eisime, pakol jie visi apsirgs" (rankų plojimas). Paskiaus plačiai buvo nurodynėjama apie Bubino apgavystes parapijonų, kuriems gali žuti paskolos, duotos Bubinui, jo provokacijos ir kitokius judošiškus darbus.

Po gana plačių diskusijų, kuriose skaitlingai dalyvavo atsilankiusieji, pravesta keletas tarimų:

1) Išnešta protesto rezoliucija prieš Bubino provokaciją ir apkaltinimą nekaltų septynių parapijonų, reikalaujant, kad jiems būtų nuimti apkaltinimai ir būtų nubaustas mušeika Bubino agentas Kelminskas.

2) Išneštas reikalavimas, kad parapijonams būtų pilnai pavsta vadovauti ir kontroliuoti parapijos finansinė apyskaita ir būtų pakeistas Bubinas kitu.

Po šiomis rezoliucijomis bemaž visi pasirašė, kurios bus įteiktos: pirmoji teisėjui laike teismo parapijonų ir kita vyskupui.

3) Išrinkta delegacija iš trijų įteikimui reikalavimų vyskupijai ir jeigu nsiskaitys su tuom, tai visi vienbalsiai nutarė demonstratyviai žygiuoti patvirtinimui reikalavimų.

4) Nutarta Bubino kontroliuojaman iždan nebemokėti parapijonų duoklių ir bažnyčioje aukų nebeduoti, skelbti ekonominį boikotą.

5) Parapijos iždas nebeduoti jokiom Bubino daromom išlaidom, nežiūrint ar parapijos ar bažnyčios reikalams.

6) Nusistatyta vesti kovą iki laimėjimo, o jei nelaimės, tai ant bažnyčios uždėti garsinimą "For sale," nes ji nereikalinga, kad tarnautų judošiui Bubinui. O parapijonai jos kurėjai ir savo teises naudosią. Tuomi susirinkimas ir baigėsi.

Pažymėtina, kad šitas susirinkimas ėjo gana sekmingai. Nebebuvo jokių užgauliojimų, užsipuldinėjimų bei susikirtimų griežtai prieštaraujančių. Visi bendrai reiškė savo nuomones, kuriomis remiantis padaryta tarimai. Nors buvo policija kviesta, matomai apsigynimui nuo užpuolikų, bet ji jokio čia vaidmenio nesuvaidino, nes Bubinas nepriėjo jos papirkimui.

Kiek teko patirti iš parapijos komiteto, tai vienas policijos viršininkas parapijonų patrauktas teisman už parsidavimą Bubinui ir už neteisėtai išvaikymą pirmiau šaukto parapijonų susirinkimo.

Dabar kas lieka parapijonam daryti, tai tęsti pradėtąją kovą sulyg jūsų nutarimo ir bendrai reikalauti savo teisių.

Pirmiau visokiais baubais krikštyti kitų darbininkiškų organizacijų nariai, kurie šiame susirinkime gana skaitlingai dalyvavo, parapijonams šiuo sykiu neatrodė baisūs. Na, dabar galėjote įsitikinti, kad jie jums netrukdo, kaip kas manė, bet sulyg išgalės padeda ir prisilaiko pavizdingai tvarkos, todel ir parapijonai dar arčiau turėtų susirišti su visais Montrealo lietuviais ir jų organizacijomis, o tuomet ir kovos prieš išnaudotojus, pavergėjus, despotus, provokatorius, apgavykus ir kitokius parazitus bus daug lengvesnės ir laimėjimai užtikrinti.

Parapijonų Draugas.

"The Worker" Vajaus Pasekmes Tarp Montrealo Lietuviu

Kanados darbininkų anglų kalboj sąvaitraščio "The Worker" gegužio mėnesį vajus pasibaigė. Pažvelgus, kaip jis praėjo tarpe Montrealo lietuvių, pasirodo, kad palyginamai daug geriau, negu pirmesnieji "Workerio" vajai.

Šiame vajuje jau darbavosi virš 20 draugų-ių. Prenumeratų gavimas praėjo silpnai, bet finansinė parama pusėtinai gerai. Sukelta virš $20.00 aukų. Aukų rinkime dalyvavo sekanti draugai ir draugės: Linkaitis A., Rutelionis J., Petrauskas J., Čeponis J., Gudas M., Naujokaitis J., Spaičys M. ir Plačenis M., sukeldami po 50 centų. Juraitenė E., Juškevičaitė E., Kerbelis K., Gaurys P., Stukas J., Šilinis A., Mačiulaitis J., Nakrašis F., Laurinaitis J. ir Vilkienė E. sukėlė po $1.00. Žukauskas J. 70 centų, Suplevičius P. 25 cent., A. Minotaitė $2.00 aukų ir naują prenumeratą. B. Kvietinskas su J. Žukausku prisiuntė iš Sudburio surinkę $4.00. Draugas Kvietinskas su Minotaite liko čiampijonais šiame vajuje. Draugas K. Juška surinko $1.05.

"Workerio" agentai Montreale, varde revoliucinių Kanados darbininkų organo "The Workerio" reiškia proletarišką padėką ir kviečia visus arčiau rištis prie tarptautinio darbininkų judėjimo.

Korespondentas.

KVOJA UŽ SVETIMĄ KEŠENĘ

Gegužio 20 dieną buvo didelis susiremimas lietuvių bažnyčios sklepe. Vieni kovojo už Bubino kešenę, o kiti prieš kešenę; vieni nori Bubinui kešenę patūstinti, o kiti užstoja už Bubino kešenę. Taigi, už tai ir iškilo peštynės su kraujo praliejimu. Tame susirinkime viena moteris ir vienas vyras buvo nemažai sumušti.

Kunigas Bubinas pasikvietė policiją nepasitenkinančių parapijonų išvaikymui;mat parapijonai pasidalino į dvi dalis: vieni eina nž teisybę, o kiti nenori išduoti kunigo Bubino suktybių.

Policijai atvykus, viena davatkėlė labai apsidžiaugė. Pamačius policijos viršininką, puolė dėkoti, kad išgaudė bolševikus. "Ačiu, ponas, labai ačiu, kad išgaudei tuos bolševikus; jie norėjo mūsų kunigėlį išvaryti," verkšleno davatkėlė. Jinai nešioja vyžas su nesurištais apyvarais, kad kas juos primintų, turbūt. Įlindus į tarpą moterų pradėjo lermą kelti, ieškoti priekabių, kad tik pakelti sumišimą susirinkime; matomai Bubino buvo instruktuota taip daryti.

Triukšmui užsibaigus, ji maršavo gatve dainuodama: "Komunistai nugalėti, o fašistų išlaimėta."

Margutis.

Daugiau Rašykime Iš Darbaviečiu

Darbininkų laikraščių tikslas supažindinti darbininkus su įvairiose vietose darbininkų gyvenimu ir darbo sąlygomis dirbtuvėse, kasyklose, miškuose ir t.t. ir nurodyti būdus, kaip darbininkai vienur ar kitur laimėjo kovas prieš išnaudotojus, kaip sekmingiau galima sumažinti skurdas ir žygiuoti prie galutino tikslo—paėmimo galios į savo rankas.

Montrealo organizuoti darbininkai pradeda daugiau rodytis su žiniomis spaudoj, ypatingai senai trukusios žinios iš suplainių jau paduodamos. Bet vienas trūkumas, kuris turi būti kuogreičiausia nugalėtas, tai rašymas iš darbaviečių. Susitikus iš įvairių dirbtuvių darbininkus visuomet girdi vien nusiskundimus bosų persekiojimu, darbo sunkumu, algų kapojimu ir mėtymais iš dirbtuvių. O kodel neparašyti spaudon? Gal kiti draugai puikiausiai nurodys, kaip išeiti iš to, ar paduos sąlygas, kurias jie atsiekė kitose įmonėse ir kaip atsiekė.

Paimkim didesnes dirbtuves, kaip tai "McDonald Tobako Co.," "Canadien Steel Tubs," "Criene," "Davis Packing Plant," "King Fundry," "Steel Works," "America Can," alaus bravorus ir daugelį kitų didesnių ir mažesnių dirbtuvių bei valgyklų, kur dirba daug lietuvių darbininkų. O žinių ne venas nepaduoda spaudon. Pateisinimo tam nėra. Priežastis nerašymo korespondencijų daugiausia pasitikėjimas ant kitų "geriau rašančių". O tų nesirandant, nes visi taip sako, kad kitas "geriau rašo," niekas ir neparašo.

Manau, draugai, žymaus rašytojo nereikalnga, kad paduoti žinias apie darbo valandas, mokestį, bosų žiaurumą, bei ką darbininkai dirbtuvėse kalbasi, ar kaip kur kovoja prieš algų kapojimą, darbo dienos ilginimą ir tam panašiai. Tai viskas, kas reikalinga mūsų spaudoj rašyti. Mūsų laikraščiuose turime kaip veidrodyje matyti visų dirbtuvių darbininkų padėtį ir jų kovas.

Neturime laukti, kol už mus kas kitas atliktų tą darbą, patys imkimes plunksnos ar paišiuko ir rašykime, ką pastebime ir kaip mokame, tik teisingai faktus paduodant. Tie draugai,kurie tiesioginiai nenori ar negali pasiųsti korespondecijas, tai užeikite į Darbininkų Draugijų laikomą svetainę 01117 Charlevoix St., ten yra korespondencijų dėžė, į kurią galite įmesti parašytasias korespondencijas, o jos tikrai pasieks "Darbininkų "Žodžio" redakciją per "Darbininkų Žodžio" korespondentą.

Korespondentas.

Didvyriu Autoritetas Smunka

Prieš nekurį laiką buvo Montreale plačiai žinomi didvyriai—Bačys ir Sabeckas. Pirmasis visų šventųjų susaidžių drganizatorius, Bubino dešinėji ranka apie bažnytinius reikalus ir plius šnipas (1933 metų rudenį atvedė detektyvus į mūsų darbininkiškų organizacijų parengimą, kad jį išdraskius).

Antras, buvęs Pašalp. Dr-jos pirmininkas, Liguor Comission agentas ir, pagaliaus, fašistinio kliubo prezidentas.

Dabar abiejų markė nupuolė. Bačys įsipykęs parapijonams, berods, jų pačių pastangomis išdeportuotas su prievarta iš Montrealo. O Sabeckas neteko, kiek žinoma, taipgi garbingos fašistinio kliubo prezidento vietos, o gal ir kiti "činai" atimti. Kliube priklausanti darbininkai ilgainiui pažino, kas jis per paukštelis ir kokie jo troškimai.

Dabar jau ne taip lengva buržuazijai palaikyti asvo agentus darbininkų tarpe. Jie tuoj numaskuojami ir paleidžiami su atatinkamais pažymėjimais.

Baltrus.

Nori Aptaksuoti Namu Išlaukinius Laiptus

Montreale kaip kuriose miesto dalyse (turčių apgyventose) yra uždraustajstatymais satyti gyvenamus namus su išlaukiniais trepais į antrą bei trečią augštą. Apskaičiuojama kad yra apie 75,000 namų su išlaukiniais laiptais. Tokiuos namus miesto valdžia planuoja apdėti taksais po $25.00 ant namo siekiančio 2,000 dolerių vertės, o daugiau kainuojančuis po $40.00 už kiekvienus laiptus. Tokiu būdu miesto ponai mano iš smulkių namų savininkų išplėšti taksais apie $2,250,000 ir išlyginti į skolas gremzdantį miesto iždą.

M. Krissas

Bedarbiai Dumpoj

Kiek pakankamos bedarbiam prieglaudos Montreale, rodo miesto išmatų vietos apgyvenimas bedarbiais. Kas matė dumpą šale P. St. Charles prie St. Laurent upės, tai turi aiškesnį vaizdą, negu šis aprašymas gali duoti. Bet daugelis dar nežino, kad čia yra įsikūręs lyg miestelis iš apie 30 įvairių namukų. Kiti apsigyvenę C. N. R. vagonose. Mat čia pat yra C. N. R. dirbtuvės ir nuolat stovi visa eilė tuščių vagonų taisymui ar draskymui.

Bedarbiai čia kapstinėja ir rankioja atvežamas iš miesto atmatas. Renkasi įvairius daiktus: malkas, geležgalius, lovų šmotus, kenus, vielas, bačkas ir t. t.; neša juos į miestą, parduoda ir perkasi maisto, kiti alaus, o kiti kortuoja. Daugelį daiktų pristato skurdžiai gyvenančioms šeimynoms už menką atlygynimą.

Kiek čia jų yra, sunku pasakyti. Namukai statyti įvairiai, vieni iš automobilių šmotų, kiti iš pečių, treti iš kenų, ketvirti iš lentagalių ir t.t. Viduryj būdų pečiukai, kuriuose verdasi valgyti ir guli aplinkui. Kiti turi įsitaisę visus patogumus: lovas, stalus, suolus, duris; kiti "biednesni."

Jei šio miestuko gyventojai turėtų teisę apsigyventi mieste esamuose tūkstančiuose tuščių namų, jie visuomet persikeltų, palikdami savuosius.

Jeigu jie turėtų teisę devėti drabužiais, del kurių pertekliaus uždaryta daugelis dirbtuvių, jie visuomet išmatų troką pamainytų sandeliu.

Dabartinės bedarbių gyvenimo sąlygos daugelį proletarų daro lumpenproletarais—bomais, vieton to, kad iš lumpen-proletarų darius naudingais visuomenei darbininkais.

Proletaras.

Muziejus

Palyginant su Toronto muziejum, Montrealo visai menkutis. Tačiau yra keletas interesingų dalykų ir verta atlankyti. Pats muziejus irgi likęs istoriniu—statytas 1705 metais, 290 Notre Dame St. E.

Kas labiausia atkreipė mano akį, tai lietuviškų klemkų ir užraktų radiniai iš 1634 m. Reiškia, kokie dabar vartojami Lietuvoj (valstiečių), tai čia tokie vartota 300 metų atgal. Antra, tai gana įdomūs paveikslai iš kovų ateivių su indijonais, ypač Chateauguay ir Queenston bettles 1813 metais. Ateiviai žvėriškai muša vietinius gyventojus. Pirmas susitikimas indijonų Hochelagoj (dabartiniame Montreale) ir ateivių grupės, vedamos p. Kartier, 1535 metais.

Visur reklamuojama "didvyrių" narsumas ir mirtis plėšiant kitus. Indijonų didvyriškumas siaurinamas. Muziejus moksliniai istorinė įstaiga ir ta laikosi didžiausio šališkumo.

Darbininkams naudinga lankyti tokias vietas, kad susipažinti plačiau su istorija. Tas daug padeda klasinius dalykus suprasti.

Žagaras.

"Darbininku Žodis" Pas Mus

Montrealiečiuose "Darbininkų Žodis" turi neblogą vardą. Del jo reto išėjimo daugelis išsiilgsta ir gavę tuojaus skaito.

Per vajų gerai pasidarbavus, "Darbininkų Žodis" pasiekė daugelį naujų skaitytojų, stovinčių tolokai nuo mūsų organizacijų. Dabar tas tolumas žymiai mažėja.

Vajaus šturmui užėjus, labiau prijaučiantieji draugai užsirašė net po du į vienus namus (vienas ir kitas kvaterantas arba šeimininkas ir kvaterantas). Nekurie iš tų gal ir nebeatsinaujins, bet, kaip matyt, daugumą pasiliks nuolatiniais skaitytojais. Žinoma, Montreale bus dar daugiau skaitytojų po sekančio vajaus.

Tačiaus vis dar yra žmonių visai nieko negirdėjusių apie "Darbininkų Žodžio" išėjimą. Tik šį pavasarį man teko susitikti net tris asmenis, kurie nusistebėjo išgirdę, kad Kanadoj išeina lietuviškas laikraštis. Tas rodo, kiek mes dar turėsime padirbėti sekančiame vajuje, kad nebesusitikti tokių nusistebėjimų.

Kaip su administracija, ar jau išpildėt savo pažadus, ar pasiuntėt žadėtasias dovanas mūsų šturmininkams? Kodel nepaskelbiate tą visiems viešai?

Žagaras.

Meuerling Prieglauda

Nuo senai, gal keliolika metų,kaip Montrealo miestas turi specialę bedarbiam prieglaudą, vadinamą "Meurling Refuge," 423 Champ De Mars St. Kada tai senai ponas Meurlingas pastatė tą namą ir padovonojo miestui.

Čia viskas įtaisyta kaipo prieglaudai benamių. Joje gali nakvoti bile vietinis bedarbis. Naujai atvykusių iš kitų miestų nepriima. Norinčiam čia pernakvoti reikia sakytis, kad vietinis, darodymų nereikalauja. Atvira tik nuo 7 iki 8 valandos vakare. Ryte 6 valandą išleidžia. Kiekvieną vakarą kiekvienas turi išsimaudyti po lašais (shower bath), paima visus drabužius, sykiu ir apatinius, išduoda naktinius marškinius. Vienmarškinis eidamas į lovą gauni bliūdą kavos ir duonos, o ryte išeinant irgi gauni bliūdą kavos ir duonos. Lovos švarios ir turi po dvi paklodes, po dvi antklodes, vieną užsikloti, o kitą vietoj matraso. Šienikų visai nėra. Patalinė mazgojama kiekvieną dieną.

Čia tai švariausia vieta iš visų prieglaudų. Tik prižiūrėtojai žiauriai elgiasi, neduoda nei kiek kalbėtis, kešenius iškrato ir viską paima. Jei randa bent kiek pinigų, nepriima nakvot. Per dieną valgyt neduoda, eik tu sau kur nori.

Proletaras.

$2.00 Ménesiui

Mėnesiui $2.00 arba $20.00 metam skiriama užlaikymui vieno bedarbio vienuolių užlaikamoj ubagynėj "Sisters of Providence,"551 St. Catharine St. E.

Jos giriasi per buržuazinį laikraštį, kad daugelį bedarbių maitiną ir apvelką, kurie negauną nieko iš niekur kitur.

Tikrai "dieviška" mielaširdystė!

Už tat jos turi progą rinkti pinigus iš skurdžių po tokios "mielaširdystės" priedanga. Skelbia, kad šiais metais esą reikalinga surinkti ne mažiau $20.000.

Proletaras.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "DARBININKŲ ŽODĮ!"

Kaip Geriau Organizuotis

Dabartiniu laiku, kuomet priespauda didėja ir darbininkai jau nori kovoti už gyvybės palaikymą, tai trūksta vadovaujančių draugų. Net iš Industrinės Unijos pirmaeilių draugų tankiai girdis nusiskundimų šiuo klausimu.

Praejusioj žiemoj, kuomet bangomis išsiliejo streikai visoj Kanados industrijoj, o ypač miškų darbininkai išstojo masiniai streikuoti, tai ištikrųjų nebuvo kam vadovauti streikam. Buvo tokių atsitikimų, kad darbininkai išgirdę apie streiką kitose vietose urmu metė dirbę, bet be jokios vadovybės ir tokiu būdu, žinoma, buvo priversti išsiskirstyti, o dar prie kitų bosai prisiplakė su savo "pagelba."

Bet gi praslinkus tokiems žymiems nepasisekimams šis klausimas nediskusuojamas. Taip atrodo, kad vadovaujantieji draugai nesiruošia daugiau sprendžiamiems mūšiams.

Man rodos, kad nereikia nei įrodynėti, kas yra priežastimi minėtų nepasisekimų, nes kiekvienam aišku, kad sunkumai, kuriuos mes jaučiame, gime iš tautiškų lizdų. Nes jeigu mes būtume vienos tautos, tuomet greičiau susikalbėtume ir susirikiuotume.

Bet ką daryti, jei mes čia esame įvairių tautų, bet vienos vergų klasės? Mano nuomone, tai, rodos, būtų geriau štai kaip:

Del patogesnio veikimo, Darbininkų Industrinės Unijos lokalai turėtų suorganizuoti tautines sekcijas, kurios išrinktų sau vadus, kurie prigulėtų ir lokalo komitete. Mitingai turi būti tarptautiniai (lokalų mitingai), bet šiaip išdalyti lokalai į sekcijas turėtų daugiau vadovaujančių draugų ir geresnį susisiekimą bei susirašynėjimą per sekcijų organizatorius su plačiomis masėmis darbininkų. Ir pati unija padidėtų nariais.

Miškų Darbininkas.

Atsišaukimas I Visas ALDLD Kuopas Kanadoje

Gerbiami Draugai ir Draugės:-

Daugeliui iš jūsų yra žinoma, kad Kanados gyventojų didelį nuošimtį sudaro francuzų kalba kalbanti darbininkai, kurių priskaitoma apie 3,-500,000. Šitas milžiniškas darbininkų skaičius bemaž neorganizuoti ir labiausia pavergti ekonominiai ir politiniai. Nė vienos tautos darbninkai nėra taip suvedžioti religiniai, kaip francuzai. Fašizmas pirmiausia rado sau veikimui dirvos tarpe jų, o tik delto, kad jie neorganizuoti į revoliucines darbininkų organizacijas ir kad nebeturėjo darbininkiškos spaudos. Šią spragą užpildyti pasiryžo mažas skaičius organizuotų darbininkų, kalbančių francuzų kalba.

1933 metais pradėtas leisti francuzų kalba laikraštis " La Vie Ouvriere." Ligi šiol ėjo mėnesiniu. Laikotarpyj metų jis pasiekė tūkstančius neorganizuotų darbininkų. Eidamas organizatoriaus pareigas jis suformavo daug darbininkiškų grupelių, kurioms lemta išaugti milžiniškomis darbininkų organizacijomis. Šiandien darbininkai pradeda reikalauti išleisti jį dažniau, negu kartą į mėnesį. Tam ekonominės laikraščio sąlygos tesiog negalimos be kooperavimo senesnių organizacijų.

Jaunutės francuzų darbininkų organizacijos nepajėgdamos patenkinti francuzų darbininkų masių reikalavimų, patankinti išleisti laikraštį, kreipiasi į mus kaipo tvirčiau organizuous darbininkus, kad mes pagelbėtume jiems tame darbe, sulyg išgalės paremiant finansiniai ir gaunant naujų skaitytojų jų laikraščiui.

Gerbiami Draugai-ės ALDLD nariai ir simpatikai. Atkreipkime atydą į šį kilnų darbą, nes tai mūsų klasės naudai. Pagelbėkime atsilikusiems, bet norintiems mus pasivyti organizaciniai, mūsų klasės broliams francuzams darbininkams. Sulyg galimybės paaukokime iš savo organizacijų iždų po dolerį kitą arba parinkime aukų. Parodykime klasinį solidarumą. Prisidėkime prie įvykdymo jų užsibrėžto tikslo laikotarpiu nuo biržeilo mėn. 15 iki liepos mėn. 15 sukelti $500 finansinės paramos ir gauti 500 naujų skaitytojų.

Mes ALDLD Montrealo kuopos turime pasiėmę už pareigą sulyg galimybės prisidėti darbu ir aukomis. Taipgi ir jus kviečiame nuo to neatsisakyti.

Draugiškai,
ALDLD Montrealo Kuopų Valdybos,
01117 Charlevoix St.

Past.: Šį atsišaukimą su lapu aukų parinkimui ir kopiją laikraščio pasiųsime kiekvienai ALDLD kuopai Kanadoje.

Iš Vergijos Kempiu

Valcertier, Que. —Apie 18 mylių nuo Quebeco į šiaurvakarius, tarp augštų, mišku apaugusių uolinių kalnagubrių, dirba keliolika šimtų vyrų po 20 centų į dieną. Tarpkalnyje, gražioj, keliolikos ketvirtainių mylių smėlyno lygumoj, prie gelžkelio ir Cartier upės auga savotiškas vergų miestukas, jų pačių statomas. Čia ir centralinis vandens tiekimas ir elektros stotis ir kanalizacija (dar taisoma), lentpiūvė, cemento plytų dirbtuvė, akmenų malykla ir visa eilė mažesnių dirbtuvėlių. Pirtis, valgyklos, ligoninė, krautuvė, paštas, teatras, dvi bažnyčios (katalikų ir protestonų) ir, pagaliaus, kapiniai. Čia jau yra keletas šiais metais palaidotų. Tai toks mūsų miesto vaizads.

Po keletą mylių aplinkui, miške, tarpkalniuose įtaisytos penkios lentų kempės miško kirtėjams. Ten jie dirba ir gyvena gaudami 20 centų į dieną ir nekokį valgį. Mūsų kempė skaitoma centralinė arba No 1. Čia namai cemento plytų su patalpa 100 vyrų kiekviename.

SĄLYGOS

Kas sąvaitę po keletą desėtkų čia atveža, daugiausiai iš Montrealo. Beveik po tiek pat kas sąvaitę ir išeina. Ant rytojaus išduodami visi drabužiai. Už dvie sąvaičių gauni antrą eilę. Viskas skaitoma valdiška nuosavybe. Sykiu ir tu pats palieki valdišku, nes valdišką valgai, valdišką devi ir už tat tave valdžia priverčia dirbti 6 ir pusę valandos į dieną.

Čia viskas daroma pačių vergų. Pradedant plytų dirbimu bei miško kirtimu iki namų pastatymo ir pilno jų įrengimo. Visa statyba, visų profesijų darbas atliekamas už 20 centų dienai. Už ševntes nemoka.

Nekurios grupės dirba nesunkiai 8 arba beveik visai nieko nedirba. Bet nekurios, ypač prie mašinų ar kito automatinio darbo stovinčius priverčia sunkiai dirbti.

Valgis skirstomas porcijomis, tris kartus į dieną. Blogiausios rūšies mėsa, zupė, pulvės, binsai, šmotukas sviesto dėl pasižiūrėjimo ir retkarčiais pajaus. Užtektinai gali gauti tiktai kavos ir duonos.

Butai šviesūs ir švarūs, tik dar neįbaigti taisyti. Lovos dviejų augštų Patalinė—trys antklodės, senas matrasas ir pagalvė be užvalkalo. Jokių paklodžių neduoda.

Darbininkai daugiausia francuzai. Anglų ir ateivių mažas nuošimtis. Lietuvių turbūt nėra, nes dar neteko sutikti.

Kas b l o g i a u s i a, tai kad bile daiktą, pavogtą ar pražūdytą, turi atpirkti, o jokio užrakto neduoda tau. Tik aną naktį vienam pavogė pusbačius ir pančekas ir vyrui už tai atskaitė iš jo algos, gaunamos 20 centų į dieną.

ŠNIPAI IR CENZŪRA

Šale keieto pusiau oficialių polimanų (tvarkos prižiūrėtojų) yra nemažai (kiek teko girdėti apie 30) šnipų, pasivertusių tokiais pat darbininkais. Yra jau ir nuožiūra ant nekurių. Jie dirba ir būna kartu ir knisasi ar nesuras ko nors politinio, kokio nors vergų bruzdėjimo.

Laiškai ir siuntiniai, kaip gaunami, taip ir siunčiami, atidaromi ir tikrinami.

Taip ponai nepasitiki savo vergais, nepakankama skaito ir kunigų vaišinama dvasia, nei salveišių maldos bei vaidinimai, kuriuos vaidinti atvyksta čia beveik kas sąvaitę, o kartais net su kino teatru.

Proletaras.

Musu Meniški Dirvonai

Mes Kanadoje neturime profesonalų menininkų — artistų, dainininkų, rašytojų, visi esam sunkaus darbo darbininkai, bet tą laiką, kuris lieka liuosas nuo darbo, stengiames sunaudoti klasių kovos reikalam ir rausimuisi po proletmeniškus dirvonus. Su noru, dedant pastangas ir šioj srytyj galima atsiekti teigiamų rezultatų, kiek nudirbti, lavintis ir atnešti naudingą vaisių darbininkų organizacijoms ir mūsų klasėi.

Pereitą žiemą Toronto lietuvių darbininkų Dramos Grupė ir Bangos Choras įtemptai darbavosi vaidinime veikalų ir surengime programinių vakarėlių. Iš rudenio buvo padarytas planas suvaidinti penkioliką scenos veikalų. Kadangi prisiėjo daugumoj vaidinti trumpi veikalai, tai per visą žieminį sezoną suvaidinom 19 scenos veikalų: dramų, komedijų ir vaizdelių. Apart šokių, turėjom 15 vien programinių vakarų. Tų veikalų prisirengimui teko padarytį apie 80 repeticijų. Tai reiškia, kad reikėjo tiek vakarų užimti jų susimokinimui. Tai yra didelis ir kartaĩs įkyrus darbas, bet, kaip minėjau, viską galima atlikti turint gerus norus.

Kiek girdėti, montrealiečiai irgi suvaidino apie dešimtį scenos veikalų. Nežinia, kiek winnipegiečiai suvaidino? Pas mus Kanadoj meno srytyj žengiame į priekį. Gyvuoja du darbininkų chorai, nemažai vaidinama scenos veikalų. Taipgi Toronto Lietuvių Proletarinių Rašytoju Ratelis yra parašęs apie 10 mažesnių ir didesnių scenos veikalų. Kiek jau dirbome, bet ir ateityj neturime nuleisti rankų, nes meno darbas yra lygiai svarbus, kaip ir kiekvienas klasių kovos ir darbininkų apšvietos darbe padarytas žingsnis pirmyn.

Mūsų chorams ir Dramų Grupėms daug padėjo Amerikos Lietuvių Proletarų Meno Sajunga ir Jungtinių Valstijų draugai, suteikdami daĩnų ir scenos veikalų. Dabar, birželio 17 dieną, Detroite, atsibus Amerikos Lietuvių Proletarų Meno Sąjungos suvažiavimas. O Detroitas mums kanadiečiams netoli, galima pasiųsti atstovus į susivažiavimą ir prisidėti su sumanymais, apsvarstyti proletmeno reikalus, išdirbti planus, kaip turiniu, taip ir techniškai tobulinti mūsų scenos darbą surišus su kasdieninėmis klasių kovomis.

Rl. Svyrūnėlis.

Kultureininkai Demonstravo Kartu Su Fasistais

TORONTO, Ont.—Gal kai kam ir keistai atrodys, jei pasakysiu, kad tarpe Toronto kultūrininkų-socialfašistų yra tikrų idiotų. Jei kas nenorite tikėti, tai prašau pasiskaityti gegužės 19 dienos "Naujienose" tilpusią iš Toronto korespondenciją, kurioje aprašoma pirmos gegužės demonstracija Toronte, į kurią korespondentas buvo nuėjęs "kaipo darbininkas pasižiūrėti."

Visaip biaurodamas demonstraciją "Naujienose" rašo, kad apie 4,000 "fanatikų" maršavo ir kad "šiemet kaž kodel toji lazduotoji policija staiga suminkštėjo,—davė leidimą ir net apsaugojo, **kad darbininkai jiems nekliudytų"** (mano pabraukta —D.). Matot, fašistai studentai norėjo demonstracijai kliūdyti ir išprovokuoti muštynes, tai tam idiotui jie darbininkai, o kurie demonstravo po komunistų vadovybe, tai "buržujai."

Toliaus rašo, kad jis priklauso kokiai tai unijai, bet ta unija nebuvus užkviesta prisidėti prie demonstracijos. Ir koks tas sutverimas nežinelis. Juk visi buržuaziniai Toronto laikraščiai reklamavo, kad visos reformistinės-socialistinės unijos su ponu Simpsonu priešakyje laikysią gegužinį mitingą Stanley parke. Bet apart kalbėtojo niekas į tą mitingą neatsilankė; del to mitingas buvo atšauktas.

Kita Demonstracija

Gegužės 24 dieną, karalienės Viktorijos dienoje, sąryšyje su paminėjimu Toronto miesto šimtmetinių sukaktuvių, tarp kitų tautų ir lietuvių parapijonų grupelė demonstravo, kurių tarpe ir keli "Kultūros" Draugijos nariai. Niekas nematė pirmos gegužės demonstracijoje "Kultūros" Draugijos narių, bet su armija, policija, su rusų caristais, lenkų, ukrainų ir kitų tautų fašistais, užsidėjusiais karališkas karūnas, apsikarsčiusiais visokiais blizgučiais, maršuoja sykiu ir mūsų kultūriečiai.

Tai matote, kur tų žmonių politinis ir klasinis supratimas. Juk jie patys darbininkai, bet visur su buržuazija.

D.

IŠ SDKLSPD PIRMOS KUOPOS SUSIRINKIMO

TORONTO, Ont. — Gegužės 19 dieną įvyko Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos susirinkimas. Nors tai buvo šeštadienio vakaras ir nariams nepriprasta, nes visuomet buvo laikomi susirinkimai sekmadieniais, bet narių atsilankė namažai ir susirinkimas praėjo gana ramiai ir tvarkingai.

Iš raportų paaiškėjo, kad ši Draugija afiliavus prie Ontarios Bedarbių Federacijos ir užmokėjus narių duokles. Tai labai geras apsireiškimas. Taip pat kuomet Draugijos delegatas draugas Petravičius atsišaukė, kad kas paimtų štampų pardavinėjimui, kad sukelti bedarbių maršavimui paremti finansų, tai keletas draugų savanoriais pasiėmė.

Kitas dalykas dar svarbu paminėti, tai iš gegužinės demonstracijos arba iš Pirmos gegužės paminėjimo. Kaip delegatai išdavė raportus, tai Draugija prisidėjo ir finansiniai ir moraliai prie gegužės pirmosios apvaikščiojimo. O kurie draugai negalėjo apleisti darbavietes, tai tos dienos uždarbį paaukavo tarptautiniam darbininkų judėjimui. Ant vietos keletas draugų ištraukę po porą dolerių pridavė valdybai.

Tarp gerų daiktų buvo ir prastesnių. Iš valdybos raporto paaiškėjo, kad vienas narys, Stepaitis, norėjo paduoti D-ją teisman, kad nenorėjo jam išmokėti pašalpos be ištyrimo jo ligos priežasties. Tas žmogus pasiėmęs advokatą grąsino Draugijos pirmininkui su komunizmu. Advokatas net keturis laiškus atpiškino. Taėiaus kaip matyt tai advokatas norėjo tik pasipinigauti iš to žmogaus nesusipratimo. Vienas narys paaiškino, kad tas advokatas yra didelis pinigų lupikas ir sukčius.

Iš visko matyt kad tam nariui yra įkalbėję jo draugai socialfašistai, kurie visais galimais būdais nori pakenkti Draugijai. Reiktų tų elementų saugotis, nes kitą kartą gali įkišti taip biauriai į kilpas, kad paskui būtų gėda pasirodyti tarp draugų.

Už tokius elgėsius susirinkimas buvo uždėjęs Stepaičiui $5.00 pabaudos, bet jam atsiprašius dovonojo.

Dalyvavęs.

SKLEIDŽIA NETEISINGAS KALBAS, KAD ATITRAUKTI NUO ORGANIZACIJOS VEIKLIĄ DRAUGĘ

Edmontone randas tokių kumučių, kurios mėgsta ką nors naujo surasti sau, kad apšmeižti kitas. Jos tokius šmeižtus skleidžia tikslu suardyti vienybę tarpe darbininkių, kad viena kitos bijotus.

Čia yra susitvėrus Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos 18-ta kuopa, kurioj priguli viena veikli darbininkė. Toji draugė savo pareigas visada išpildo gražiai: atlieka gerai jai paskirtus darbus, neleidžia veltui laiko, bet rūpinasi savo klasės reikalais, lankosi demonstracijose ir mitinguose—visada kovoja už savo ir visų darbininkų reikalus.

Tai yra didelė netiesa, tyčia kūrios bijosi eiti į darbininku susirinkimus ir demonstracijas, i apšvietos ir darbininkų veikimo vietas, pradėjo leisti tokias šmeižiančias kalbas ant M. C., būk ji turinti kokią ten užkrečiamą ligą, kad sukelti jaja pasibiaurėjimą ir atstumti ją nuo darbininkų judėjimo.

Tai yra dide ė netiesa, tyčia kūmučių sufabrikuota; tai socialfašistų išgalvotas išmislas, kad pažeminti ALDLD narius. Labai apgailestaujame, kad tarpe edmontoniečių randasi tokių kumučių.

Kiekvienam ir kiekvienai reiktų mesti tokius senus papročius atsižvelgiant į savo skurdų gyvenimą, o stoti į ALDLD kuopą ir lavintis klasinio susipratimo. Kol būsite neorganizuoti, tai niekas gyvenimo nepagerins. Ko atsieksite eidamos prieš tokius pat darbininkus?

Nuskriaustas

Nuo Administracijos

AUKOS "DARBININKŲ ŽODŽIUI"

"Darbininkų Žodžio" skaitytojai ir remėjai, ypatingai jo veiklus udarninkai, kaip matote, kiekvieną numerį papuošia su aukomis ir naujais skaitytojais. Tai yra kuomi pasididžiuoti, nes tas suteikia galimybę jam pasilaikyti neužtraukiant skolų ir būti pasirengusiam sutikti sekantį vajų už sąvaitinį su pasitikėjimu. Ir, žinoma, paskelbus vajų del sąvaitinio ir neturint skolų, galima tikėtis, kad galima tikslo atsiekti. Jei taip draugai, mūsų udarninkai darbuosis iki sekančio vajaus, kuris netolymoj ateityj bus paskelbtas, beabejonės, galėsime išsiversti be skolų.

Šiuo sykiu prisiuntė mums aukų draugas Maigis, iš Bellevue, Alta., kempių net $13.20. Kad tiek surinkti, draugas turėjęs aplankyti net kelis miestelius: Bellevue, Hillcrest ir Coleman. Taipgi rinkęs ir tarp kitataučių. Prie to dar prisiuntė dvi prenumeratas. Savo laiške draugas Maigis pažymi:

"Draugai ir draugės: mūsų prievolė platinti darbininkišką spaudą, pasidarbuoti rinkime jai aukų ir ir naujų skaitytojų; aplankyti tas vietas, kur gyvena lietuviai, nes yra tokių vietų, kur dar neskaito darbininkiškos spaudos. Tai mūsų prievolė išaiškinti tiem draugam ir draugėm, kurie atsilikę nuo klasinio susipratimo, ir įtikinti juos, kad reikalinga kiekvienam darbininkui ir darbininkei būti klasiniai susipratusių darbininkų tarpe—revoliuciniame darbininkų judėjime, nes tik ta viena išeitis darbininkams del pasiliuosavimo iš po kapitalistinio jungo."

Laukiame daugiau tokių darbščių udarninkų. Specialiai tuomi atsižymi vakarinės Kanados draugai. Nesenai draugas Šatas iš Corbin, B. C., atsiuntė arti 50 dolerių per pus su "Laisve" pasidalyti.

Per draugą Maigį aukavo šie draugai ir draugės: A. Maigis $2.00, A. Zdanauskienė 25c., E. Zdanis 25c., J. Raškevich 50c., A. Dabulski 25c., I. Giedraitis 25c., J. Gedraitis 25c., J. Filkonazy 10c., A. Šiško 10c., F. Salant 25c., A. Samolis 25c., P. Zook 25c., J. Durrot 10c., F. Pauliuk 10c., P. Cymbalysty 25c., S. Kubilski 50c., J. Drovinski $1.00, W. Greamer 50c., J. Barber $1.00, J. Hoggi 5c., J. Cherry $1.00, S. Gurkšnis $1.00, M. Gurkšnienė $1.00, J. Snith $.00, Zdrauskas 50 c., W. Bobbit 25c., J. Jakob 25c. Viso $13.20.

***

ŠAUKIA Į LENKTYNES

....Gavome laišką nuo Upsola kempių lietuvių, kuriame jie prašo paskelbti, kad jie šaukia į lenktynes sudburiečius rinkime aukų "Darbininkų Žodžiui". Kiek jie mano surinkti nepranešime, kad nenugązdinti draugų sudburiečių. Tačiaus išsireikšim, kad sudburiečiai galėtų lengvai juos sukirsti, jei tik užsispirtų nugalėti upsoliečius.

Administracija..

Juodoji Reakcija

Dažnai girdime žodį "demokratija," ypatingai kai kurie klasiniai nesusipratę darbininkai stengiasi pirodyti, kad Kanadoj yra "laisvė." Kad tik išnaudotojai turi laisvę, tai parodo ir tas: Kanadoj darbininkai kruvinu prakaitu uždirbtus savo centus neturi teisės ten duoti, kur bus sunaudoti prieš buržuazijos terorą, už pasiliuosavimą darbininkų iš po kapitalistinės sistemos ir už įkūrimą Kanadoj Sovietų.

Štai, apsistojame vienoj vietoj, kurioj parinkom aukų Lietuvos politkaliniams šelpti, bet negalime pažymėti net tos vietos ir aukavusieji draugai nedavė tikrų pavardžių del siaučiančio buržuazijos teroro. Darbininkai neorganizuoti, vienok jie pritaria darbininkiškam judėjimui ir remia sulyg išgalės. Veikiausia čia ir yra visas blogumas neorganizuotume, kad reikia bijoti areštų ir kad neišmestų bosas iš darbo.

Aukavusieji visai nenorėjo, kad būtų spaudoj minimos pavardės, bet mes negalim be to apsieiti, nes buvo tokių, kurie kalbėjo, kad mes renkames savo naudai (galima apsieiti ir be pavardžių skelbimo, jei draugai nenori. Galima tik pranešti per spaudą, kad tiek tai buvo surinkta Lietuvos politkaliniams per tokius ir tokius draugus ir ten ir ten pasiųsta—**Redakcija**). Ta priežastimi pažymim aukavusių draugų paduotasias pavardes. Aukavusiems Lietuvos politkaliniams Montrealo ALDLD 137 kuopos vardu reiškiame širdingą padėką.

Po dolerį aukavo šie darugai: E. Garšva ir G. Nevman; po 50 centų: J. Brukas, A. Liokaitis ir J. Paškevičius; po 25 centus: L. Vėta, J. Darbininkas, A. Bijūnas, A. Frecmans, E. Butkevich, B. Baronas, M. Serbentas, C. Rokas, J. Salemonas, A. Bernatavičienė, P. Packard, M. Padara, P. Lauminkas, J. Ulevičius, Pasaulio Vargas, Kanados Vargšas, Sudburietis; po 15 centų: B. Kvietinskas, V. Gražikauskas, J. Toleika ir Rogas; po 10 centų: J. Deivis, Darbininkas, Draugas, T. Jeuse, Pletonis, V. Čepeliauskas, A. Garbanauskas ir Marijampolietis; po 5 centus: Tunn, Z. Burnad, J. Jehethm, Bedarbis. Keli bedarbiai aukavo 55 centus, Bell 40 centų ir Sudburio bedarbiai 30 centų. Viso $10.60.

Rinkėjai: **B. Kvietinskas.**
J. Žukauskas.

ŽINIOS IŠ ANGLIJOS

LABERIŲ DEMOGOGIJA

Did. Britanijos I.L.P. siunčia vis tankiai savo delegatus į Sovietų Sąjungą kaipo vizitorius, kad aplankyti visas moderniškas dirbtuves, elektros stotis, kolektyvus bei sovkozus ir vis jokiu būdu nepersitikrina, kaip tokią didelę šalį valdo patys darbininkai be ponų pagelbos.

Tai matote, kaip protauja Britanijos aielpiečiai, kuomet sugrįžta iš SSSR. Tačiaus parašo savo gazetoj Forvard, kad ten dirba, budavoja šalį, visi išsijuosę stato milžiniškas dirbtuves ir užsėja milionus akrų kviečiais ir kitokiais javais. Jiems tas būtų gerai, ale kuomet kartu su tuo jems prisieina organizuoti į revoliucines unijas darbininkus ir dauguma narių nori susivienyt su Trečiuoju Internacionalu, tai rėkia kiek tik gali ir šunis karsto ant SSRS ir ant visų Sovietų Sąjungos darbininkų. Mat mūsų ILP vadai bijosi baisiai tų rusų bolševikų, kad kitą syk ir Britanijoj neįsikurtų bolševizmas.

Kai apie SSSR atsiekimus, tai pakalba, bet patys bolševizmo arba Trečio Internaconalo bijo ir nenori susivienyti su juo, kad veikti kartu, kooperatyviškai ir darbininkų neprileidžia prie vienybės.

Proletaro Sūnus.

LIETUVOJE

KUNIGO - ŽMOGŽUDŽIO ISTORIJOS GALAS

Gegužės 12 dieną Kretingoje buvo teisiamas ūkininkas Žilius, kaltinamas nušovime praloto Olšauskos.

Žilius teisme prisipažino Kalta, tik sakosi, kad pral. Olšauską nušovė iš keršto. Olšauskas gyvendamas savo dvare su visais apielinkės ūkininkais buvęs labai įsipykęs, su jais nuolatos bylinėdavęsis. Teisme liūdininkai pasakojo, kad Olšauskas savo dvare žiauriai elgdavosi su darbininkais, versdavęs dirbti ir šventadieniais, kad tik labiau juos išnaudoja.

Žilius nuteistas ant 10 metų sunkaus darbų kalėjiman. Kretingos kalėjimo bažnyčioje Žilius eina zakrastijonu pareigas. Matote, "šventas" "šventą" nudėjo ir vėl meldžiasi "dievo" atleidimo.

Pralotas Olšauskas dar jaunas kunigystės dienose turėjo ryšius su Ustijonauskiene (tada dar ji buvo mergina). Kadangi Olšausko kunigystės stonas romansui klidė, tai Olšauskas surado savo sugulovei vyrą inžinierių Ustijonauską ir apsedino su juo, kad prie vyro būti antruoju. Ustijonauskui mirus Ustijonauskienė ir toliau paliko Olšausko sugulovė. Ustijonaskienė su Olšausku vaikštinėjo laukė du kudikiu. Vyresniji, Richardą, kiek paaugus, Olšauskas išvežė Ameriką. Nuo išvežimo dienos niekas apie jį nieko nežinojo, manoma, kad Olšauskas Richardą nužudė. Olšauskas Ustijonauskienei ir antram vaikui turėjo duoti pragyvenimą. Kad atsikratyti nuo tų išlaidų, Olšauskas Ustijonauskienę Birštone nusivedė į mišką nusmaugė ir už tai gavo 6 metus kalėjimo. Kalėjime būdamas turėjo atskirą kamerą, tarnaitę ir liuosą pasivaikščiojimą. Iš kalėjimo greitai fašistai savo kolegą Olšauską paleido ir Olšauskas apsigyveno savo dvare netoli Kretingos ir tenai begyvenant kaimynas ūkininkas Žilius nušovė. Tai toksai kunigo-žmogžudžio istorijos galas.

* * *

Panevežys. — Šį pavasarį Panevėžio apielinkę aplankė audros ir padarė nemažai nuostolių. Gegužės dieną buvo smarkus lietus, vietomis su ledais. Ledai iškrito Panevėžio valsč., Lindynės — Pajuodžių valsč. rajone ir Karsakiškio — Tiltagalio kaimų rajone. Išmušta apie 50 % žieminių javų. Nuostoliai dideli.

* * *

Kaunas. — Apskaitliuojama, kad per metus gaisrai Lietuvoje padaro maždaug apie 12 milionų litų nuostolių. Šiuos nuostolius būtų galima sumažinti, jeigu būtų tinkamai organizuotas ugnegesybos darbas.

* * *

Kupiškis. — "Lietuvos Žinios" rašo: "Nuo pernai šlapių metų Kupiškio apielinkės daugelio ūkininkų sarojus paskendo ir neuždėrėjo javai. Apie 70 nuoš. ūkininkų vaikštinėja su maišais po turgavietes pirkdami sėklai ir duonai javus, parduodami savo geresnius gyvulius. Ne geriau buvo žiemą su pašaru bei kitais gyvulais. Be to, ūkininkams labai sunku su mokesčiais."

Bloga ūkininkams, o biedniokams dar blogiau, nes jie neturi nei pinigų nei sėklų nei gyvulių.

Antro Rajono Konferencija

(Tąsa iš 2 puslapio)

bos mūsų rajonui. Antras Rajonas yra gana didelis ir jame yra daug neatlikto darbo. Yra keli miestelių kur gyvena po keliolika lietuvių, nėra jokios lietuvių darbininkų organizacijų. Ot, kaip tik, draugai turėtume tuomi susirūpinti ir būtinai dalyvauti konferencijoj ir išrišti tos svarbius klausimus, kaip prieiti prie tų darbininkų ir kaip juos suorganizuoti; taipgi eilė kitų klausimų, kurios, draugai, suvažiavę turės gerai apsvarstyti, kad Antras Rajonas taptų stipriai organizuotas.

Antro Rajono Komitetas turėjo susirinkimą ir išdirbo veikimui planą, taip pat nutarė atidaryti lavinimo mokyklėlę vienai sąvaitei laiko.

Tad, draugai, ruoškitės iš visų kolonijų dalyvauti skaitlingai konferencijoj. Prisirengkite gerus raportus iš savo gyvenamų vietų, kas kuo veikiama ir kas yra reikalinga veikti mūsų rajone.

Draugai, dėkite pastangas prie konferencijon, Toronto draugai ypatingai.

Konferencija prasidės 9-tą valandą ryto, nes tą sekmadienį Toronte yra lietuvių piknikas, tad ankščiau atvažiuodėjus, greičiau pasibaigs ir bus galima nuvažiuoti į pikniką.

J. Valūnas,
Antro Rajono Sekretorius
706 Richmond St. W.,
Toronto, Ont.